

Informace ke zpracování roční účetní závěrky za leden – prosinec 2021

Před sestavením ročních účetních výkazů je nutno zaúčtovat všechny účetní případy týkající se roku 2021.

Zejména:

- Zaúčtovat všechny účetní případy podle výpisů z účtů u peněžních ústavů.
- Spotřebu materiálových zásob za rok 2021 (ČÚS č. 707 – Zásoby). Pokud PO účtovaly o bezúplatně nabytých testech pro testování dětí a žáků způsobem B (tj. 501/649) a v rámci inventarizace vykazují nespoteřované testy, které využijí v roce 2022, doporučuji současně se zápisem **112/501** zaúčtovat i časové rozlišení výnosu tj. **649/384**. V roce 2022 při spotřebě testů doporučuji účtovat **501/112; 384/649**.
- Doporučuji zkontrolovat si proúčtování bezúplatně přijatých zásob (testy, roušky, respirátory), které organizace v roce 2021 obdržela, na webových stránkách MŠMT – odkaz přikládám zde: <https://www.edu.cz/covid-19/dokumenty-a-odkazy-ke-covid-19-ve-skolstvi/>
- Proúčtovat časové rozlišení nákladů a výnosů (§ 69 vyhlášky č. 410/2009 Sb.) tak, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz a vykázaný výsledek hospodaření byl co nejpřesnější.
- Údaje ze zúčtovacích a výplatních listin sestavených za prosinec 2021. V případě, že organizace vyplácí zaměstnanci mimořádný příspěvek při nařízené karanténě vyplývající ze zákona č. 121/2021 Sb. (tzv. „izolačku“) a o tento příspěvek snižuje odvod na zákonné sociální pojištění, doporučuji v souladu se stanoviskem MF (dotaz a odpověď 1/2021) toto účtování:

1) mimořádný příspěvek je součástí hrubých mezd zaměstnance	521/331
2) výplata čistých mezd (včetně příspěvku)	331/241
3) předpis zákonného odvodu sociálního pojištění (organizace)	524/336
4) zápočet příspěvku	336/ 524
5) odvod sociálního pojištění sníženého o zápočet	336/241
6) tvorba FKSP (včetně příspěvku)	527/412

U nákladových účtů **se použije UZ 33353** s tím, že příspěvek je hrazen v rámci přímých ONIV tj. orientačních ukazatelů – podobně jako náhrada za pracovní neschopnost a také se z něj tvoří FKSP.

- Proúčtovat odpisy dle odpisového plánu schváleného zřizovatelem.
- Pohledávky a závazky. V případě pohledávek po splatnosti nezapomenout na zaúčtování opravných položek k pohledávkám dle § 23 a 65 vyhlášky č. 410/2009 Sb. a ČÚS č. 706.
- Vyúčtovat zálohy poskytnuté zaměstnancům.

- Zkontrolovat zaúčtování pořízení materiálu a zboží (účty **111 a 131**), aby na těchto účtech **nebyl k 31. 12. 2021 vykázán zůstatek**. Pokud účetní jednotka zásoby a zboží k datu účetní závěrky nepřevzala, přeúčtuje zůstatek na účty 119 – Materiál na cestě a 138 – Zboží na cestě. **Nevyfakturované dodávky** je třeba zaúčtovat na účet **389 – Dohadné účty pasivní**.
- **Zkontrolovat (pře počítat) si základní příděl do FKSP**, který je tvořen ve výši **2 %** z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy, náhrady platů a odměny za pracovní pohotovost a dorovnat tvorbu do správné výše (vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, v platném znění).
- Převést **nespotřebované dotace** z rozpočtu Evropské unie (včetně stanoveného podílu ze státního rozpočtu), peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a švýcarsko-české spolupráce, které byly poskytnuté na úhradu provozních výdajů, **na rezervní fond** (§ 28 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb., v platném znění).
- **Provést kontrolu proučtování transferů, které budou předmětem finančního vypořádání se státním rozpočtem za rok 2021**, včetně kontroly označení nákladů a výnosů účelovými znaky. **Nevyčerpané krátkodobé transfery** z MŠMT budou k 31. 12. 2021 **vykázány na účtu 374** a v lednu 2022 vráceny na účet kraje v souladu s pokynem k finančnímu vypořádání.
- Zaúčtovat **dohad čerpání transferů**, kdy finanční prostředky byly organizaci zaslány před vyúčtováním tj. zálohově a u nichž dochází k celkovému vypořádání až v následujícím účetním období anebo v případě, kdy dochází k čerpání transferu na základě smluvního vztahu a finanční prostředky budou zaslány organizaci až po vyúčtování nákladů (v následujícím účetním období) a to zápisem **388/672** – provozní transfery nebo zápisem **388/403** – investiční transfery (ČÚS 703 – Transfery).
- V případě **záporného zůstatku na účtu 262** zkontrolovat, zda je správně účtováno tj. používat tento účet pouze pro převody mezi bankovními účty organizace nebo mezi bankovním účtem a pokladnou organizace – nepoužívat místo účtů pohledávek a závazků (např. při mylných platbách), nenechávat převody peněz na poslední den v roce. Ve výjimečných případech, např. pokud došlo k výběru peněz z bankomatu do pokladny 31. 12. a tento převod se na bankovním účtu projeví až v lednu, účtujeme takto:

1) výběr peněz do pokladny (31. 12.)	261/378
2) snížení stavu na bankovním účtu (leden)	378/241
- **Použit daňovou úsporou ke krytí nákladů v hlavní činnosti** (pokud byl základ daně z příjmů za rok 2020 snížen) v souladu s § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, v platném znění.
- Provést **inventarizaci majetku a závazků za rok 2021** a proučtovat zjištěné inventarizační rozdíly do roku 2021 (§ 30 odst. 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví). Připomínám, že je třeba inventarizovat veškeré rozvahové i podrozvahové účty, na kterých organizace v roce 2021 účtovala (včetně opravek, opravných položek apod.). Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků, v platném znění, umožňuje u účtů **401, 405, 406, 407, 408, 411, 412, 413, 414 a 416** provést pouze zjednodušenou inventuru a doložit ji zjednodušeným inventurním soupisem, který obsahuje mj. pouze přírůstky a úbytky za účetní období včetně počátečního a konečného stavu.

- **Provést odsouhlasení jednotlivých pohledávek a závazků** dle § 3 odst. 1 písm. j) vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků (výši ocenění, od kterého bude organizace provádět odsouhlasení pohledávek a závazků, je třeba stanovit ve vnitřním předpise).

Výkaz Příloha vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty (informace co uvádět do jednotlivých částí přílohy)

- **Část A.1.** - informace o použitých účetních metodách, pokud účetní jednotka nebude v dalším účetním období pokračovat ve své činnosti (§ 7 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb.) *Zde by byl prostor spíše pro informaci, zda účetní jednotka i nadále pokračuje ve své činnosti anebo zda zřizovatel k nějakému datu rozhodl o ukončení její činnosti (sloučení, zrušení) včetně uvedení nástupnické organizace.*
- **Část A.2** – informace o změně v obsahovém vymezení anebo způsobu ocenění položek rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty z důvodu zpřesnění věrného zobrazení nebo zkvalitnění vypovídací schopnosti účetní závěrky (§ 7 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb.). *Jedná se o popis meziročních změn v systému vykazování jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty např. změna v nastavení dob odepisování majetku, snížení dolní hranice ocenění u DDHM a DDNM a jeho přeúčtování z účtů 901 a 902 na 018 a 028.*
- **Část A.3** – informace o použitých účetních metodách případně o odchylkách od těchto metod, které účetní jednotka použila z důvodu zachycení věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví včetně jejich zdůvodnění a uvedení jejich vlivu na majetek a závazky (§ 7 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb.). *Doporučuji do této části uvést mj. informaci, zda účetní jednotka účtuje v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Výčet účetních metod je uveden v § 55 až 72 vyhlášky č. 410/2009 Sb.*
- **Hodnoty položek části „A.4.** Informace podle § 7 odst. 5 zákona o stavu účtů v knize podrozvahových účtů“ se vykazují s kladným znaménkem podle zůstatků zjištěných na jednotlivých podrozvahových účtech, s výjimkou účtu 999 - Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům“.
- **Část A.5** obsahuje informaci o zápisu příspěvkové organizace do veřejného tj. obchodního rejstříku. **Prosím organizace nezapsané v obchodním rejstříku, aby zde uvedly např. toto:** „Organizace není zapsaná v obchodním rejstříku“. *Pozor po aktualizaci softwaru dochází někdy k vymazání již zadané informace a musí se zadat znovu.*
- Účetní jednotky, které **nezajistí krytí fondu investic a proúčtují toto nekrytí** k datu účetní závěrky zápisem 416/649 (648) v souladu s § 66 odst. 8 vyhlášky 410/2009 Sb., **mají povinnost tuto informaci uvést v příloze účetní závěrky v části B.2. včetně zdůvodnění.**
- **V části B.3** Přílohy uvede účetní jednotka **vzájemně zúčtované částky dle § 68 odst. 1 vyhlášky č. 410/2009 Sb.** a vysvětlení k nim jednotlivě, jedná-li se o významnou informaci. Významnost si účetní jednotka nastaví svým vnitřním předpisem v souladu s ČÚS č. 701 bod 6.5.
- **V části C** - doplňující informace k položce rozvahy C.I.3 Transfery na pořízení dlouhodobého majetku bude vykázáno zvýšení nebo snížení stavu ve věcné a časové souvislosti **(vykázat kladně v příslušném řádku).**

- **V částech E. 1 (rozvaha) a E.2 (výkaz zisku a ztráty) - doplňující (významné) informace k jednotlivým výkazům.** V § 19 odst. 7 zákona 563/1991 Sb. je mj. uvedeno, že se informace považuje za významnou, jestliže je o ní možné předpokládat, že by její neuvedení nebo chybné uvedení mohlo ovlivnit úsudek uživatele (zřizovatel, MF apod.). Kromě informací, které v této části požaduje uvést zřizovatel, je zde třeba uvést i bližší **podrobnosti k zaúčtovaným opravám na účtu 408** (viz ČÚS č. 709 bod 3.5.8). Mezi informace, které by bylo vhodné popsat v části E.1 (rozvaha) patří **informace o přijatých návratných finančních výpomocích, úvěrech; informace o tvorbě dohadné položky aktivní (388) z důvodu zapojení do OP VVV nebo jiných projektů apod.**